

2. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія / О. П. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. – Львів. : Видавництво ЛКА, 2015. – 594 с.
3. Украина вышла на рекордный урожай подсолнечника: что будет с ценами на масло [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.unian.net/economics/agro/ukraina-vyshla-na-rekordnyy-urozhay-podsolnechnika-chto-budet-s-cenami-na-maslo-novosti-11566153.html>
4. Экспорт олії значно виріс, але частина ринку відійшла до РФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/news/2020/09/21/665348/>
5. Україна є найбільшим виробником та експортером соняшникової олії в світі - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://naas.gov.ua/newsall/newsukraine/?element_id=6790

ЗАХОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Шевченко А.А., к.е.н., доцент
Діордієв П. Г., здобувач
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса*

Останнім часом аграрним підприємствам в Україні доводиться функціонувати в умовах постійних змін під дією впливу низки внутрішніх та зовнішніх факторів, що характеризує їх діяльність як ризикову. В Україні останніми роками скорочується кількість підприємств, що здійснюють с.-г. діяльність. Так, у 2020 році їх кількість зменшилась в порівнянні із 2018 р. на 1685 одиниць і склала 47523 підприємства. Відзначимо, що первісним показником економічної діяльності функціонування аграрного підприємства є валова продукція у постійних цінах; зростання величини даного показника є свідченням покращення результативності його діяльності. З 2015 р. по 2019 р. в Україні спостерігається тенденція до зростання валової продукції сільського господарства на 22,3 %, що становить 82 млрд. 67,5 млн. грн. Але у 2020 році валова продукція зменшилась у порівнянні із 2019 р. на 12,02 %. Слід зазначити, що в структурі валової продукції с.-г. в середньому за 2018-2020 рр. частка продукції рослинництва складає 83,2 %, а продукції тваринництва – 16,8 % (не збалансування галузевої структури с.-г.). Рівень рентабельності усієї діяльності аграрних підприємств знижується на протязі останніх років. Так у 2020 р. рівень рентабельності знизився до 13,9% проти 30,4 % у 2015 р. [1].

Зазначені проблеми у діяльності аграрних підприємств потребують обґрунтування заходів щодо активізації їх діяльності і, насамперед, активізації їх інноваційної діяльності. Адже динамічний розвиток аграрних підприємств на сучасному етапі в значній мірі визначається здатністю суб'єктів господарювання до створення нових ідей і втілення їх у господарську діяльність.

Поняття «інновації» та «нововведення» вперше були застосовані в економічній теорії австрійським економістом та соціологом Й. Шумпетером на початку ХХ століття. Класичне визначення інновації, яке було запропоновано вченим в роботі «Теорія економічного розвитку»: «...це нова, така, що не існувала раніше, науково-організаційна комбінація факторів виробництва, створення якої мотивовано підприємницькою діяльністю, зокрема прагненням підприємств до отримання прибутку» [2].

Заслуговує на увагу, на нашу думку, і наступне трактування поняття «інновація – це продукт, послуга, технологія або форма організації людської діяльності, які мають

ознаки новизни, одержані як результат наукових розробок та раціоналізаторських рішень, і їх запровадження та/або реалізація дають можливість одержати економічний, соціальний, екологічний ефекти» [3].

Нині для розвитку інновацій в Україні існує багато бар'єрів: недосконалість інституцій, зокрема політичного, регуляторного та бізнес середовища; слабо розвинута інфраструктура, у тому числі інноваційна, оскільки залишаються на низькому рівні показники валового нагромадження капіталу у відсотках до валової внутрішньої продукції; брак фінансових ресурсів; недосконалість нормативно-правова база; відсутність державної підтримки; непривабливість вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів та інші, які заважають ефективному і якісному розвитку підприємств та галузей.

Активізація інноваційної діяльності аграрних підприємств в Україні має відбуватись в першу чергу за виваженої державної підтримки. Проведений порівняльний аналіз стану інноваційної системи України державною службою статистики України відносно світового рівня на основі міжнародних індексів свідчить, що Україна має високий освітній та науковий потенціал, здатний продукувати різноманітні нововведення у вигляді ідей, наукових розробок, патентів. В стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 р., що схвалена КМУ від 10.07.2019 р. №526 – р. зазначено, що інноваційний потенціал має стати рушієм економічного зростання та сприяти розвитку всіх сфер економіки, зокрема промисловості та аграрного сектору. Основою української інноваційної конкурентоспроможності має стати людський капітал, а також знання і результати наукових досліджень. Їх ефективна реалізація в Україні з можливістю виходу на світові ринки сприятиме розвитку держави. [4]. Але починаючи з 2002 року було зупинено дію, а потім вилучено із Закону України «Про інноваційну діяльність» положення щодо підтримки інноваційної діяльності. Податковий кодекс України, прийнятий у 2010 році, також не містить положень щодо державної підтримки елементів інноваційної інфраструктури або суб'єктів господарювання, що провадять інноваційну діяльність. Стимулюючими заходами розвитку інноваційної діяльності можуть бути також пільгові кредитні програми заохочення такої діяльності, податкові стимулюючі заходи, наприклад, звільнення від оподаткування коштів, спрямованих на технічне оновлення виробництва, створення нових робочих місць тощо [5].

На думку І.М. Кіпіоро, впровадження інновацій повинні фінансувати не лише з державного та місцевих бюджетів, а й за рахунок коштів приватних інвесторів, оскільки йдеться про якісно новий чинник зростання агропромислового виробництва й ефективного розв'язання продовольчої проблеми в державі [6].

Ми погоджуємось з думкою авторів [7], що «...інноваційний розвиток аграрних підприємств повинен відбуватись завдяки спрямуванню інвестицій в аграрні галузі, які потребують відтворення з використанням сучасних прогресивних технологій, що забезпечить конкурентоспроможне виробництво агропродовольчої продукції».

Заходами активізації інноваційної діяльності аграрних підприємств є: створення сприятливого нормативно-правового поля для суб'єктів господарювання, що провадять інноваційну діяльність; розвиток інноваційної інфраструктури, методично-консалтингове забезпечення, розширення зв'язків вітчизняних науковців і винахідників з іноземними підприємствами; підвищення рівня спроможності, що реалізується як шляхом культурно-просвітницької діяльності, підвищення інноваційної культури, так і через освітню діяльність, спрямовану на забезпечення успішної кар'єри молоді після завершення навчання у закладах вищої освіти за одним з обраних напрямів: започаткування власної справи, робота на підприємстві, що відповідає сучасному технологічному рівню, або наукова (викладацька) робота.

Список використаних джерел:

1. Сільське господарство України. URL:http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm
2. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: підручник. Київ.: Либідь, 2006. 480 с.
3. Шевченко А.А., Петренко О.П., Добрянська Н.А. Інноваційний розвиток аграрних підприємств. *Аграрний вісник Причорномор'я: Економічні науки*. Одеса: ТОВ «ВМВ». 2017. с.200-213 URL: <http://lib.osau.edu.ua/jspui/handle/123456789/1686>
4. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 р., схвалена КМУ від 10.07.2019 р. №526 – р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text>
5. Вернюк Н.О., Дяченко М.І. Регулювання інноваційного розвитку аграрного сектору України. *Ефективна економіка*. 2021. №4
6. Кіпіоро І.М. Проблеми та перспективи інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка аграрного сектора та управління національним господарством*. Вип. 1(53). 2014. С. 120-126.
7. Шевченко А.А., Згадова Н.С., Данкогло К.В. Агроінновація як перспектива до розвитку аграрних підприємств. *Аграрний вісник Причорномор'я: Економічні науки*. Одеса. 2020. № 96. 152-163 с. URL:<https://abbsl.osau.edu.ua/index.php/visnuk/article/view/141/105>.

БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СФЕРИ МЕДИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Яроцька О.В., магістрант,

Свірідова С.С., к.е.н., доцент

Богдан Ю.В., магістрант,

Державний університет «Одеська політехніка»

м. Одеса

Реалізація в Україні конституційних гарантій щодо забезпечення основними лікарськими засобами (ЛЗ), які задовольняють потреби охорони здоров'я більшості населення в необхідних обсягах і за цінами, доступними як для окремих громадян, так і суспільства в цілому, потребує збереження внутрішнього фармацевтичного ринку України і зміцнення на ньому конкурентних позицій вітчизняних фармвиробників. Ефективність функціонування кожного підприємства в ринковій економіці, перспективи його розвитку, в першу чергу, визначаються можливістю випускати конкурентоспроможну продукцію. При цьому слід враховувати, що у фармації існують високі вимоги до якості продукції та жорстка система внутрішнього та зовнішнього контролю. Для подолання цих проблем необхідна активізація інноваційно-інвестиційних процесів на українських хіміко-фармацевтичних підприємствах (ХФП).

Але науково-технічний розвиток підприємств завжди супроводжується зростанням витрат, пов'язаних із розробкою та впровадженням у виробництво нових ЛЗ, удосконаленням технологій їх виготовлення. Це, в свою чергу, обумовлює необхідність підвищення цін на них з тим, щоб підприємства мали змогу відшкодовувати підвищені витрати і забезпечувати накопичення власних фінансових ресурсів, потрібних для їх подальшого розвитку [1].

З іншого боку, фармацевтична промисловість виробляє продукцію високої соціальної значущості і тому, більш ніж інші галузі, вона повинна орієнтуватися на принципи соціально-етичного маркетингу і забезпечення доступності цін на ЛЗ.